

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2019.11.4.
COM(2019) 576 final

Ajánlás

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Bizottságnak a Belarusz Köztársasággal kötendő vámügyi együttműködési és kölcsönös adminisztratív segítségnyújtási megállapodásra irányuló tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásáról

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az elmúlt években sikerült előrehaladást elérni az EU és Belarusz közötti kapcsolatok terén, és a két fél közötti kétoldalú árukereskedelem volumene folyamatosan nőtt. Belarusz teljes kereskedelmének csaknem egyharmadát az Európai Unióval bonyolítja, amely ezáltal az ország második legfontosabb kereskedelmi partnere. Ugyanakkor az uniós tagállamok vámhatóságai által lefoglalt tiltott dohánytermékek jelentős (a becslések szerint 15 %-ot meghaladó) hányada belarusz gyárakból származik. A dohánytermékek tiltott kereskedelme évente 10 milliárd EUR összegűre becsült jövedelemkiesést okoz a tagállamok és az Unió költségvetésének. Ezenkívül a dohánytermékek tiltott kereskedelme aláássa az uniós és a nemzeti közegészségügyi politikákat, és ily módon szerepet játszik abban, hogy minden évben nagy számban fordulnak elő dohányzással összefüggő halálesetek. Az Unió 2013-ban a dohánytermékek tiltott kereskedelme elleni fellépésre irányuló átfogó stratégiát¹ fogadott el, amely ma is releváns². A stratégia egyik kulcsfontosságú eleme a főbb származási és tranzitországokkal való együttműködés fokozása. Ezért a javaslat válasz az uniós tagállamok és vállalkozásaik által kifejezésre juttatott, a Belarusz viszonylatában megvalósítandó vámügyi együttműködés és kölcsönös adminisztratív segítségnyújtás jogi keretének létrehozása iránti igényre.

A sajátos történelmi kontextusból kifolyólag Belarusz az egyetlen olyan ország az Unió keleti szomszédságában és az Eurázsiai Gazdasági Unió országai között, amely tekintetében az Unió nem rendelkezik a vámügyi együttműködésre és a kölcsönös adminisztratív segítségnyújtásra vonatkozó hivatalos jogalappal. Ezért szükség van egy olyan nemzetközi megállapodásra, amely jogalapot biztosít a vámügyi együttműködéshez, különösen a szállítási lánc védelme és a kereskedelmi eljárások egyszerűsítése terén, valamint a vámjogszabályok megsértésének megelőzésére, kivizsgálására és leküzdésére irányuló kölcsönös adminisztratív segítségnyújtáshoz. A Belarusszal kötendő megállapodás megfelelő eszköze lesz a vámcsalás elleni küzdelemnek.

Tekintettel az Unió és Belarusz közötti kapcsolatok általános fejlődésére, eljött a pillanat, hogy pótoljuk ezt az EU-nak a szomszédaival a vámügyek terén fenntartott kapcsolataiban mutatkozó hiányt. Ez a kezdeményezés összhangban van a Belaruszra vonatkozó 2016. februári tanácsi következtetésekkel, amelyek szerint az EU továbbra is nyitott az Unió és Belarusz közötti kapcsolatok továbbfejlesztésére, valamint arra, hogy további lépéseket tegyen a politikai kapcsolatok és az ágazati együttműködés fokozására a megfelelő kontextusban. A kezdeményezés frissebb előzményei között említendők az EU–Belarusz koordinációs csoport 2019. április 25-i ülése és Günther Oettinger biztos 2019. februári minszki látogatása keretében kialakított politikai kapcsolatok. A Belarusszal való együttműködés megerősítése kulcsfontosságú eleme a Bizottság által a 2018–2022-es időszakra vonatkozóan 2018 decemberében elfogadott, a dohánytermékek tiltott kereskedelme elleni küzdelmet célzó cselekvési tervnek³ is.

E kezdeményezés nem tartozik a célravezető szabályozás (REFIT) program hatálya alá.

¹ COM(2013) 324.

² COM(2017) 235, E. szakasz.

³ COM (2018) 846, A.2.7. sorszám.

- **A javaslatnak a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel való összhangja**

A Bizottság a keleti szomszédságunkban lévő valamennyi országgal és az Eurázsiai Gazdasági Unió összes többi tagországával – Oroszországgal⁴, Örményországgal⁵, Kazahsztánnal⁶ és Kirgizisztánnal⁷ – kötött már a vámügyi együttműködésre és a kölcsönös adminisztratív segítségnyújtásra vonatkozó rendelkezéseket tartalmazó megállapodásokat.

- **A javaslat egyéb uniós politikákkal való összhangja**

Az ajánlás összhangban áll az Unió egyéb szakpolitikáival.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

Az eljárási jogalap az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 218. cikkének (3) és (4) bekezdése lesz.

A megállapodás tárgya az Unió közös kereskedelempolitikájának részét képezné, ezért a megállapodás aláírásáról és megkötéséről szóló határozatok anyagi jogalapja az EUMSZ 207. cikke lesz.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

A kezdeményezés az Európai Unió működéséről szóló szerződés (EUMSZ) 207. cikke értelmében az EU kizárólagos hatáskörébe tartozik (közös kereskedelempolitika). Ezért a szubszidiaritás elve nem alkalmazható.

- **Arányosság**

A Bizottság ajánlása összhangban van az arányosság elvével.

Nemzetközi megállapodás a megfelelő és szükséges eszköz a harmadik országgal megvalósítandó vámügyi együttműködés és kölcsönös adminisztratív segítségnyújtás jogalapjának megteremtéséhez, valamint azon célkitűzésünk teljesítéséhez, hogy vámügyi együttműködést folytassunk Belarusszal, mivel ez az egyetlen olyan, az EU keleti határán fekvő ország, amellyel még nem kötöttünk vámügyekkel kapcsolatos megállapodást.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

Az Európai Unió Tanácsának határozata.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELÉSEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Tárgytalan.

⁴ HL L 327., 1997.11.28., 1. o.

⁵ HL L 239., 1999.9.9., 1. o.

⁶ HL L 29., 2016.2.4., 1. o.

⁷ HL L 196., 1999.7.28., 46. o.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Tárgytalan.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Tárgytalan.

- **Hatásvizsgálat**

A megállapodás célja, hogy az EU és Belarusz vámhatóságai közötti együttműködés és kölcsönös adminisztratív segítségnyújtás révén javítsa a vámjogszabályok alkalmazását.

A szabályok összehangolása és a Belarusz Köztársasággal folytatandó kommunikáció beindítása kedvező hatást fog gyakorolni e tekintetben.

A vámjogszabályok helyes alkalmazásának kölcsönös adminisztratív segítségnyújtás és vámügyi együttműködés útján történő elősegítése várhatóan kedvező hatást fejt majd ki többek között a vámcsalások, különösen a dohánycsempészet visszaszorítása terén, ami a vám- és adóbevételek szintjének növekedéséhez fog vezetni az EU-ban.

A megállapodás lehetséges szövege – a tárgyalások függvényében – hasonló lenne azon megállapodások szövegéhez, amelyeket az EU a Belarusszal szomszédos országokkal és az Eurázsiai Gazdasági Unió más országaival kötött; ez utóbbi szervezetnek Belarusz is tagja, és a tagok közös regionális vámkódexet alkalmaznak.

A kölcsönös adminisztratív segítségnyújtást illetően a szöveg jelentős része alaki és eljárási rendelkezéseket tartalmaz, így a tervezet várhatóan nem módosul érdemben a tárgyalások során.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

E kezdeményezés nem tartozik a célravezető szabályozás (REFIT) program hatálya alá.

- **Alapjogok**

Az ajánlás összhangban van az uniós szerződésekkel és az Európai Unió Alapjogi Chartájával.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A vámügyi együttműködésről és a kölcsönös adminisztratív segítségnyújtásról szóló megállapodás nem lesz közvetlen hatással az EU költségvetésére.

A megállapodás pénzügyi és igazgatási erőforrásokat igényel a vegyes bizottság felállítása és irányítása, valamint a megállapodás végrehajtását szolgáló lehetséges kiküldetések és megbeszélések kapcsán.

Ajánlás

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Bizottságnak a Belarusz Köztársasággal kötendő vámügyi együttműködési és kölcsönös adminisztratív segítségnyújtási megállapodásra irányuló tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 218. cikke (3) és (4) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Tanács felhatalmazza a Bizottságot arra, hogy az Európai Unió nevében tárgyalásokat kezdjen a Belarusz Köztársasággal a vámügyi együttműködési és kölcsönös adminisztratív segítségnyújtási megállapodásról.

2. cikk

A tárgyalásokat a mellékletben meghatározott tanácsi tárgyalási irányelvek alapján kell lefolytatni.

3. cikk

A Bizottság a tárgyalásokat a(z) [a különbizottság nevét a Tanács illeszti be]-gal konzultálva folytatja le.

4. cikk

Ennek a határozatnak a Bizottság címzettje.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*